

Juha Vainio -palkinnon saa Mikko Kuoppala a.k.a Pyhimys

PyhimysJuha Vainio -palkinto myönnetään tänä vuonna lauluntekijä Mikko Kuoppalalle, 37, joka tunnetaan parhaiten taiteilijanimellään Pyhimys.

Mikko Kuoppala on suomiräpin keskeinen kehittäjä, joka aloitti uransa vuosituhatlukuun alussa julkaisemalla ensin neljä omakustannetta. Ensimmäinen levy-yhtiöjakeluun päätyneen julkaisu ilmestyi vuonna 2006 nimellä Ai, tähän väliin? ja sitä on seurannut puolen tusinaa julkaisua, joista viimeisin Tapa poika oli viime vuoden palkituin levy.

Kuoppala sanoitti vuonna 2006 kappaleessa Kaunis mieli tulevaa artistinpolkuaan ja -minuuttaan: "Kato, mä leikkaan pintaani höylällä / tökätäkää haarukall, mä oon vereslihall pöydällä". Kesti kuitenkin yli kymmenen vuotta ennen kuin suuri yleisö sai haarukkapalansa Kuoppalan tilityksistä – ja rakastui niihin. Murheellisten laulujen ja hukattujen valttikorttien maassa on tilaa myös räppärielle, joka päivittää suomalaisen kaihon ja murheen 2000-luvun runomittoihin.

Kuoppalan kappaleet ovat nykyajan laulaja-lauluntekijyyttä, jossa kertoja havainnoi todellisuutta ympärillään omin sanoin ja omalla äänellään.

Pyhimyksen teksteissä kuuluvat yhtä lailla sykkiläinen sivistys kuin Maltzulainen meininki eli Helsingin suomalaisessa yhteiskoulussa vietetyt oppivuodet ja Helsingin Malminkartanossa tepasteltu teini-ikä. Kuoppalan räpit haastavat kuulijansa sakeilla viittauksilla. Jotta tekstit aukeavat, kuulijan pitää tuntea muiden muassa mennyt populaarikulttuuri – "nyt on jo syksy / en Tavaramarkkinoiden salmiakkiin pysty" – ja keskiajan fransiskaanifilosofi Vilhelm Occam – "heiteltiin toisiamme Occamin kirveillä". Kuoppalan suurin hitti Jättiläinen saattaa sisältää viittauksen palkinnolle nimensä antaneen Juha Vainion vanhaan hittiin: "Ei maassa parkumalla pysähdy tää pallo / siks albatrossi kurkussa ympyröitä tallo".

Pyhimyksen suosio on kyseenalaistanut käsityksen, että hitissä tekstin pitää olla helppo ja aueta ensikuulemalta. Kuoppala tekee monitulkintaisia lyriikoita, joita kuulija joutuu miettimään ja analysoimaan. Samalla tekstit ovat samastuttavia ja menevät tunteisiin.

Kuoppala osaa olla Pyhimyksenä sivistynyt, nokkela ja syvälinen, mutta hänellä on myös muita taiteilijaminuuksia ja sanoittajaidentiteettejä. Teflon Brothersissa pääsee irti bailukkaampi ja iskelmällisempi riimittelijä. Kuoppala on vaikuttanut myös Ruger Hauer -yhtyeessä ja tekee ahkerasti yhteistyötä muiden artistien kanssa.

Juha Vainio Rahaston hallitus palkitsee Mikko Kuoppalan kyvystä pukea ikuisuusaiheet ajankohtaiskuusiin ja ajankohtaisaiheet tarinoiksi, jotka tekevät yleisestä yksityistä ja päinvastoin. Kuoppala tekee tekstejä, jotka jättävät kuulijalle ajattelun ja löytämisen vaivan ja vapauden. Kotkalaisen sanoittaja Juha Vainion nimeä kantava palkinto luovutetaan Kuoppalalle Kotkan Meripäivillä torstaina 25.7. kello 20 alkavassa Yleisessä Saunassa -viihdekonsertissa. Palkintosumma on 6000 euroa.

Juha Vainion Rahasto on jakanut aikaisemmin 28 tunnustuspalkintoa ansioituneille kotimaisille lauluntekijöille ja sanoittajille.

Palkinnon ovat aikaisempina vuosina saaneet Juice Leskinen, Hector, Vexi Salmi, Pertti Reponen, Heikki Salo, Gösta Sundqvist, Martti Syrjä, Tero Vaara, Tuomari Nurmio, Pekka Ruuska, J.Karjalainen, Anni Sinnemäki, Ismo Alanko, Jorma Toiviainen, kaksikko Mikko Alatalo - Harri Rinne, Edu Kettunen, Pauli Hanhiniemi, Sinikka Svärd, Dave Lindholm, Maija Vilkkumaa, Mikko Kuustonen, Samuli Putro, Chrisse Johansson, Timo Kiiskinen, Pelle Miljoona, Paula Vesala, Juha Tapio ja Jukka Kuoppamäki.

Juha Vainion Rahasto on perustettu 1990. Rahastoa hallinnoivat Kotkan kaupunki sekä Suomen Musiikintekijöiden yhdistys. Myös Juha Vainion perikunta on edustettuna hallituksessa.